

TYNSET KOMMUNE

Rådmannen

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

MOTTATT

21 JUN 2013

Tynset, 18.06.2013

Vår ref.
13/1115-4

Løpenr.
5252/13

Arkivkode
C00 &13

Saksbehandler
Beate Hjertager 62485212

Deres ref.

MELDING OM POLITISK VEDTAK

HØRING KULTURMELDING

Fra møtet i Kommunestyret den 11.06.2013, saksnr 40/13.

Det underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Vedlagte høringsuttalelse sendes kulturdepartementet som Tynset kommunes hørings svar.

Begrunnelsen for vedtaket går fram av vedlagte saksutredning.

Det er anledning til å se dokumentene i saken. Ta i såfall direkte kontakt med saksbehandler.

Med hilsen

Tone Bergfall
konsulent

Vedlegg

NOU 2013:4

Tynset kommune støtter utvalgets konklusjon om at den kulturelle grunnmuren bør styrkes, og gjennom det gi et løft for det lokale kulturlivet. Festivaler og begivenhetskultur har vært en vinner i kulturlivet, mens drift av kulturskoler, bibliotek, fritidsklubber osv. pekes på som tapere i kampen om kulturkronene. Det offentliges innsats på kulturområdet kan styrkes gjennom en sterkere kulturlovgiving. På noen områder kan det også være et nødvendig virkemiddel med øremerkede midler for en periode.

I vår høringsuttalelse har vi konsentrert oss om områdene bibliotek, kino og kulturskole.

BIBLIOTEK

«Kulturutredningen 2014 » utpeker folkebibliotekene til en av de store taperne fra 2005 og til i dag. Dette til tross for at den siste kulturbruksundersøkelsen til SSB dokumenterte at folkebibliotekene er mye brukt, 51 % av befolkningen besøkte folkebiblioteket i løpet av året. Folkebiblioteket er en del av den kulturelle grunnmuren som utvalget mener må styrkes. En må ikke glemme at livet leves lokalt!

I utredningen, s. 318, står det: »Å opprettholde og styrke den kulturelle infrastrukturen er en viktig forutsetning for et levende demokrati.«. Folkebibliotekene har gjennom lang tid vært en slik institusjon, og de har også over tid vist seg i stand til å tilpasse seg samfunnsendringer.

«De nasjonale målene for kulturpolitikken bør være: Demokrati, rettferdighet og mangfold». (s.318). Dette er mål vi slutter oss til, og som bibliotekene er viktige redskaper for å nå.

Kulturmeldingen del IV : Kulturpolitikk etter 2014 :

Styrk den kulturelle grunnmuren – et løft for det lokale kulturlivet.

Vi ønsker at følgende punkter vektlegges i forhold til bibliotek:

1 Folkebibliotekene bør styrkes – som en fysisk møteplass og formidlingssted. Dette gjør det nødvendig med en betydelig økning i ressursinnsatsen til folkebibliotekene, både fra stat og kommune. (Ang. punkt 1 henvises det til s.318.)

Folkebibliotekene tilbyr fri og lik tilgang til litteratur og informasjon i lokalsamfunnet. Biblioteket er et møtested som brukes på tvers av sosial, etnisk, kulturell og aldersmessig tilhørighet.

I formålsparagrafen til regjeringens forslag til endring av Bibliotekloven, er to nye oppgaver tillagt folkebiblioteket. Biblioteket skal drive aktiv formidling (i det fysiske bibliotekrommet og via hjemmesider på internett). I tillegg skal biblioteket være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Dette er endringsforslag vi støtter. I kulturutredningen pekes det på at disse nye oppgavene også betyr ressursutfordringer for bibliotekene:

«Samtidig innebærer det en betydelig utfordring for folkebibliotekene med hensyn til blant annet lokaler, åpningstider og bemanning». s. 256

Videre heter det at «»..utvalget har dokumentert at deler av den kulturelle grunnmuren har tapt i kampen om pengene lokalt. Når vi ønsker ..., satsing på åpne bibliotek som viktig kulturarena og møteplass der folk bor..., så forutsetter det større oppmerksomhet og mer penger også fra statlig hold. Utvalget mener det kan være behov for å *vurdere øremerkede midler til lokalt løft i kommunene i en tidsavgrenset periode. Disse midlene bør særlig rettes inn mot tiltak som:*

- *Folkebibliotekene (jf. Kapittel 12 og 15)*

For å sikre en styrking av bibliotekene lokalt tror vi øremerkede midler kan være en nødvendig løsning i en overgangsfase. Midlene knyttes opp mot ressursbehov knyttet til nye pålagte oppgaver gjennom bibliotekloven. Ressursbehovene vil gjelde både økt personalressurs og utvikling av lokalene til gode møteplasser og formidlingsarenaer.

3 Det bør skje en samordning av folkebibliotekene og skolebibliotekene

En av folkebibliotekets viktigste oppgaver er å bidra til å gi barn og unge leselyst og gode leseferdigheter. Skolebibliotekene er uhyre viktig i denne sammenheng og det er viktig at vi samordner ressursene lokalt. Dette punkt er nevnt på s. 256

4 Styrking og utvidelse av innkjøpsordningene

For å få en større og bredere medietilbud til barn og unge, mener vi det viktig med styrking av de tre eksisteneede innkjøpsordningene for barn og unge. Dette punktet er nevnt på s. 163.

5 Det er behov for en digital infrastruktur og e-bokutlånstilbud ved folkebibliotekene

«Når det gjelder utviklingen av en digital infrastruktur og e-bokutlånstilbud ved folkebibliotekene, mener utvalget at ambisjonsnivået er for lavt, og at Kulturdepartementet må ta større ansvar for å sikre fortgang og bidra til utvikling av tekniske løsninger for hele bibliotekfeltet inkludert forhandlinger og rettighetsavklaringer.» Dette støtter vi.

6 Fylkeskommunen

«Det er i liten grad etablert systematisk samhandling mellom fylkeskommuner og kommunene om utvikling på kulturfeltet, og det foregår lite utviklingsarbeid på dette området». S.275 Fylkeskommunens kulturavdeling skal opptre som regionale utviklingsaktører, men det er ikke lagt spesifikke føringer for hvordan denne rollen skal utformes. Det bør være et sted folkebibliotekene kan få råd og veiledning, samtidig som de må ligge i front av utviklingen. Da er det viktig at de innehar en bred og allsidig bibliotekfaglig kompetanse. I tillegg til administrativ og digital kompetanse, bør det være en person med spesialfelt barn/unge og litteratur/lesing.

KINO

Kapittel 1: (side 18)

Det vises til at antallet kinovirksomheter og kinobygg har sunket jevnt gjennom 2000-tallet, og at noen av aktørene i kinofeltet er bekymret for at en privatiseringsbølge skal føre til kinodød i små kommuner hvor det ikke er markedsgrunnlag for kommersiell drift. Som svar på disse utfordringene nevnes at digitaliseringsprosjektet omfattet også kinoene i de minste kommunene, og at dette gjør det desentraliserte kinosystemet bedre rustet til å møte utfordringer i framtiden. Det er riktig at en vellykket digitaliseringsprosess med spleiselag mellom ulike aktører gjorde det mulig for små kinoer å opprettholde sin drift, men utfordringene i framtiden er på ingen måte løst.

Kulturutredningen tar ikke tak i små distriktskinoers utfordringer, men viser til digitaliseringen som om kinodriften nå går av seg selv. Dersom det er ønskelig å beholde Norges unike kinostruktur i framtiden, kreves det et langt større engasjement fra statlig hold.

12.19 Kino (side 259)

Her vises det til at kommunenes netto utgifter til kinodrift utgjør mindre enn en prosent av deres samlede utgifter til kulturformål på landsbasis. Likevel viser undersøkelser at kino i lang tid har vært det offentlige kulturtilbudet flest mennesker i Norge benytter seg av. 68 prosent av befolkningen hadde vært på kino i 2011. Det vises også til at kinoene fyller viktige roller som offentlige møteplasser. Disse tallene og erkjennelsene gjengir kinoens betydning.

I kulturløftets punkt om film heter det at 25 pst. av kinomarkedet skal bestå av norske filmer. I 2011 kom besøket på norske filmer opp i 24,5 prosent. Det burde satses mye på å produsere norske barnefilmer med gode norske verdier. Karsten og Petra er et godt eksempel til etterfølgelse.

Helt siden kinoloven fra 1913 har den norske kinopolitikken fremhevet at kommunene skulle inneha en positiv kulturpolitisk rolle gjennom drift av kinoene. Det desentraliserte kinosystemet la vekt på det distriktpolitiske aspektet ved kinosystemet og kinoens rolle som offentlig arena. Dette er fortsatt viktig, og det er av stor betydning at det vises god norsk film rundt omkring i hele Norge.

(side 260)

De fleste kinoene trenger tilskudd fra kommunene for å kunne opprettholde driften. Det er i dag kun et fåtall kinoer i de største byene som driver med overskudd. Som en følge av dette har et økende antall kommuner valgt å privatisere kinodriften. Samtidig ser man at antallet kinovirksomheter har sunket jevnt gjennom 2000-tallet. Bl. a. er landets største kinoer, Oslo og Bergen nå privatiserte og kjøpt opp av utenlandske firmaer, og det er bekymringsfullt hvis denne utviklingen bidrar til å svekke Norges unike kinostruktur med kinotilbud over hele landet.

Etter digitaliseringen har Tynset kino problemer med å tilby kinopublikumet et bredt spekter av filmer. Vi får de store publikumssuksessene, men må kjempe hardt for å kunne sette opp et bredt repertoar. Gode perler som ikke når den store publikumsmassen blir enten nektet oss av utleiebyrået eller avkrevd meget høy minsteleie.

Før digitaliseringen fikk vi alle filmene vi ønsket, selv om det kunne ta lang tid før filmkopien ble stilt til vår disposisjon. Nå har vi teknikken som gjør det mulig på en meget rimelig måte å spre filmene utover det langstrakte land i løpet av kort tid. Da er det meget betenkelig at kommersielle systemer/avtaler forhindrer et bredt repertoar. Dette kan vel ikke være et tilsiktet resultat etter en vellykket digitaliseringsprosess der mange aktører har lagt store summer i potten for å komme i mål? Det er et merkelig fenomen som det er umulig å forstå.

Det er også merkelig at denne problematikken ikke er fanget opp i kulturutredningen.

Film & Kino er de kommunale kinoenes interesseorganisasjon. Uten Film & Kinos innsats i digitaliseringsprosessen hadde ikke vår kino blitt digitalisert. Da hadde nedlegging vært eneste løsning. Dette gjelder de aller fleste kinoer i Norge. Film & Kino har hatt en avgjørende rolle i bevaringen av Norges unike kinostruktur. Det er derfor underlig å observere kulturutredningens tilsynelatende manglende bevissthet om Film & Kinos store betydning for å opprettholde det desentraliserte kinosystemet vi i Norge er så stolt av.

KULTURSKOLE (kap 15, s 306)

Kulturskolen er virkelig en grunnmur i kulturlivet, både i forhold til opplæring, formidling og opplevelse. Det er en arena for å rekruttere både kulturbrukere og utøvere. Det er en arena med ambisjoner om å nå både bredden og å utvikle talentene. Det nye tiltaket med en gratis kulturskoletime er et godt tiltak for å kunne nå bredden. Når midler gis som en del av rammetilskuddet, og ikke i form av

Øremerking, viser det seg imidlertid at en del kommuner har valgt å bruke disse midlene til andre formål.

I foregående kulturløft har det vært et nasjonalt mål om kulturskole for alle som ønsker det. Dette målet er langt fra oppnådd.

Ventelistene er lange de fleste steder. Prosjektmidler gir mulighet til mange gode prosjekter, men det avhjelper ikke køen for de som ønsker å lære et instrument. Det er spesielt her vi har ventelister. Fag som kan undervises i grupper, har en sterkere egenfinansiering gjennom foreldrebetalingen, og er derfor lettere å tilby. For å oppnå målet om kulturskoleplass til alle som ønsker det, er det behov for en styrking av kulturskolens faste driftsbudsjett, og om det gis øremerkede midler til dette, sikres det en likhet i muligheter for barn over hele landet. Etter at øvre tak for foreldrebetaling ble fjernet, har dette ført til økte priser som igjen fører til et økt «klasseskille» i hvem som benytter de kulturskoleplassene som er til rådighet. Dette er betenkelig. Det bør være et mål at pris ikke skal være til hinder for deltagelse i kulturskolen.

Vi støtter forslagene om øremerkede midler til kulturskolene, en styrking av kulturskolen gjennom lovverket og gjerne utarbeiding av nasjonale standarder som sikrer kvaliteten i kulturskoletilbudet.

Tynset kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 13/1115

HØRING KULTURMELDING

Saksnr.   **Utvalg**
40/13   Kommunestyret

Møtedato
11.06.2013

Vedlegg

Høringsuttalelse NOU 2013:14

Andre dokumenter i saken

1. HØRING KULTURMELDING, datert 29.05.2013

Melding om vedtak sendes til

Kulturdepartementet

Kulturtjenesten

Saksopplysninger

Kulturdepartementet har sendt ut på høring NOU 2013:4, Kulturutredningen 2014.

Høringsfrist er 1. juli.

Utvalget har utredet utviklingen i norsk kulturpolitikk med hovedvekt på perioden etter 2005, og gitt sin vurdering av de viktigste utfordringene kulturpolitikken står overfor i årene framover. De har foretatt en bred analyse og foreslår tiltak på en rekke områder innenfor kulturpolitikken. Utvalget konkluderer med at den kulturelle grunnmuren, som bl.a omfatter bibliotek og kulturskole, må styrkes. Vi har også tatt med en uttalelse som gjelder kino, fordi vi på dette området ser utfordringer som ikke er nevnt av utvalget, og som er vesentlige for å opprettholde en desentralisert kinostruktur i Norge.

Saksvurdering

Saksvurderingen ligger i vedlagte høringsuttalelse.

Vedtaket konsekvenser for klima og miljø.

Vedtaket har ingen konsekvenser for klima og miljø.

Innstilling:

Vedlagte høringsuttalelse sendes kulturdepartementet som Tynset kommunes hørings svar.

Kommunestyret behandlet saken i møte 11.06.2013 :
Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Vedlagte høringsuttalelse sendes kulturdepartementet som Tynset kommunes høringssvar.